

Sygn. akt VI Ka 78/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Andrzej Tekieli (spr.)

Sędzia Robert Bednarczyk

Sędzia Waldemar Masłowski

Protokolant Agnieszka Telega

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2020 r.

sprawy **R. Ż.** ur. (...) w Ż.

s. A., M. z domu M.

oskarżonego z art. 164 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 28 października 2019 r. sygn. akt II K 4/18

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec R. Ż.;

II. wymierza oskarżycielce subsydiarnej A. H. opłatę w kwocie 100 złotych za II instancję.

Robert Bednarczyk Andrzej Tekieli Waldemar Masłowski

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	1	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	VI Ka 78/20		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			

<p>1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 28.10.2019 r. sygn. akt II K 4/18</p>	
<p>1.2. Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów				
1.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
2.1. Ustalenie faktów					
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.2. Ocena dowodów					
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
	rażącej obrazę przepisów postępowania mającej istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, w postaci art. 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

k.p.k., art. 92
k.p.k., art.410
k.p.k.
polegającej na
całkowicie
dowolnej i
jednostronnej
ocenie
zgromadzonego
w sprawie
materiału
dowodowego,
pominięciu
okoliczności
istotnych i
obciążających
oskarżonego
zwłaszcza w
kontekście
wniosków opinii
biegłego Michała
Szulza który
wskazał, że
pozostawienie
stanu
awaryjnego na
budowie
polegającego na
odspojeniu się
ściany budynku
bez wykonania
prac
zabezpieczających
i zastosowania
ściągu ścian z
dużym
prawdopodobieństwem
doprowadziłoby
do gwałtownego
zniszczenia
obiektu
budowlanego
lub jego części,
co
odpowiadałoby
definicji
katastrofy.

<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Jak wynika z pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku u źródeł wydania wyroku uniewinnającego w niniejszej sprawie były zarówno okoliczności dotyczące stanu faktycznego ustalonego w sprawie jak i ocena prawna zdarzenia zarzuconego w akcie oskarżenia. W ocenie Sądu Okręgowego trafna jest argumentacja Sądu I instancji dotycząca zarówno jednej jak i drugiej kwestii, zaś apelacja pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej okazała się niezasadna.</p> <p>Bezsporne w sprawie jest, że w dniu 27.10.2014 r. pokrzywdzona – oskarżycielka</p>	

subsydiarna A. H. zawarła z oskarżonym R. Ż. właścicielem firmy (...) umowę o wykonanie projektu technicznego domu jednorodzinnego który miał być wybudowany w Z. przy ul. (...). W ramach tego projektu jako całości miały być wykonane m.in. takie opracowania jak projekt koncepcyjny, projekt aranżacji wnętrz, projekt zagospodarowania działki oraz projekty branżowe (k. 44 - 46). Nie ulega także wątpliwości że wykonany przez oskarżonego w ramach tej umowy projekt zawierał szereg wad, na które wskazywali powołani w niniejszej sprawie biegli Danuta Duch - Mackanec i Michał Szulc. Szczegółowo wszystkie wady projektu opisywał Sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu

wyroku (str. 8 –
11 uzasadnienia,
k. 951 odwrót
– k. 953 akt).
Trafnie jednakże
Sąd ten wskazał,
że błędem który
skutkowało
niebezpieczeństwem
katastrofy
budowlanej
opisanej w
zarzucie aktu
oskarżenia był
błąd
konstrukcyjny w
zakresie
zaprojektowania
wieńca
okalającego,
skutkującego
odspojeniem się
ściany. Błąd ten
nie wynikał ze
sporządzonego
przez
oskarżonego
projektu
architektonicznego,
lecz z projektu
konstrukcyjnego
wykonanego
jako jeden ze
wskazanych w
umowie
projektów
branżowych
przez
konstruktora R.
D.. Zacytować
tutaj warto
fragment
pisemnej opinii
uzupełniającej z
dnia 20.09.2019
r. biegłego
Michała Szulca:
„...
zaprojektowanie
elementów

żelbetowych
takich jak
wieniec wraz z
ich
zwyrodnieniem
jest zadaniem
branży
konstrukcyjnej.
Branża
architektoniczna
narzuciła
lokalizację
kominów w
ścianach
nośnych, w
związku z czym
konstruktor
powinien
zastosować
rozwiązanie
techniczne
pozwalające na
zachowanie
ciągłości wieńca
np. wykonanie
płyt żelbetowych
monolitycznych
okalających
komin na
poziomie wieńca
i stropu...Projekt
architektoniczny
nie miał więc
wpływu na błędy
konstrukcyjne (3)
Nie bez racji
Sąd I instancji
ocenił więc, że o
ile oskarżony R.
Ż. może ponosić
odpowiedzialność
wobec
pokrzywdzonej
za zaistniałe
błędy na
zasadzie
cywilnej
odpowiedzialności
kontraktowej
(wszak to z nim

a nie z R. D. pokrzywdzona zawarła umowę na sporządzenie projektu), o tyle nie może ponosić odpowiedzialności karnej za wady wynikające wyłącznie ze sporządzonego przez podwykonawcę projektu konstrukcyjnego, nie zachodzi bowiem związek przyczynowy pomiędzy wykonanym przez oskarżonego projektem architektonicznym a opisanym w zarzucie aktu oskarżenia bezpośrednim niebezpieczeństwem zaistnienia katastrofy budowlanej. Jedyne na marginesie wskazać należy, że słusznie Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznaniom świadka R. D. z rozprawy jakoby jedynie formalnie podpisał się pod projektem konstrukcyjnym a wszystkie obliczenia do

projektu
wykonane przez
inną osobę
(pada tutaj
nazwisko
świadka D. G.
) przedłożył mu
oskarżony R.
Ż. (k.900
odwrót). Trafnie
Sąd Rejonowy
wywodzi że to
inżynier
budowlany,
konstruktor R.
D. - a nie R.
Ż. nie mający
uprawnień w
tym zakresie -
był
odpowiedzialny
za tą część
projektu i ją
podpisał. Nie
od rzeczy będzie
także
wspomnieć, że
R. D. został
skazany w
postępowaniu
dyscyplinarnym
przed
(...)Okręgową
Izbą (...)na karę
upomnienia za
opracowanie
wyżej
wymienionego
projektu
niezgodnie z
zasadami wiedzy
technicznej i
bez zapewnienia
bezpieczeństwa
konstrukcji
budowli (k. 51 –
54).

Skarżąca
pełnomocnik

oskarżycielki
subsydiarnej w
zarzucie apelacji
podniosła
jednakowoż
także, że
oskarżony
pozostawił na
budowie stan
awaryjny
polegający na
odspojnieniu się
ściany budynku
bez wykonania
prac
zabezpieczających
i zastosowania
ściągu ścian.
Wątku tego
skarżąca nie
rozwija w
uzasadnieniu
apelacji
koncentrując się
na polemice z
oceną prawną
zdarzenia
dokonaną przez
Sąd I instancji.
Przypomnieć
więc należy,
iż Sąd I
instancji ustalił,
że R. Ź. pełniący
nadzór autorski
nad procesem
budowlanym był
na budowie
jeszcze tego
samego dnia
kiedy ujawniono
awarię i po
konsultacji z
kierownikiem
budowy polecił
niezwłoczne
ściągnięcie
dachówek z
dachu celem
odciążenia

stropu, potem
wprawdzie na
skutek sporów z
pełnomocnikiem
inwestora R. C.
nie sporządził
projektu
naprawczego,
jednakże zalecił
w ramach
naprawienia
awarii
zastosowanie
tzw. ściągu
rzymskiego, na
co z kolei
nie zgodził się
pełnomocnik
(str. 2 –
3 uzasadnienia,
k. 948 odwrót
– 949 akt).
Nie sposób więc
uznać, że
oskarżony w
ogóle nie
zareagował na
awarię grożąca
katastrą
budowlaną, do
której
ostatecznie nie
doszło, budynek
został rozebrany
w 2017 r. tj. 2
lata po awarii.

Nie ulega
wątpliwości dla
Sądu
Okręgowego, że
zdarzenie w
postaci
odspojnienia się
ściany głównej
budynku od osi
na ok.7 cm
które nastąpiło
18.08.2015 r.
bezpośrednio

groziło katastrofą budowlaną w rozumieniu art. 73 ust.1 prawa budowlanego. Katastrofa budowlana w rozumieniu tego przepisu nie jest jednak tożsama z pojęciem zdarzenia w postaci zawalenia się budowli w rozumieniu art. 163 § 1 pkt 2 k.k., do którego odwołuje się art. 164 § 1 k.k. Skarżąca w apelacji powołuje orzeczenia Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych dotyczące pojęcia „zagrożenia życia i zdrowia wielu osób” oraz „mienia w wielkich rozmiarach”. Sąd Okręgowy zgadza się z poglądami, że określenie „wiele osób” jest pojęciem ocennym, przy czym przyjmuje się że jest to ponad 5 osób (zob. K. Buchała, Komentarz 2, str.331, A.

Marek,
Komentarz,
Dom
Wydawniczy
ABC 2005
str.411, wyrok
SA w Katowicach
z 28.10.2001 r.
II AKa 372/01),
zaś określenie
„mienie w
wielkich
rozmiarach”
odnosi się nie
tylko do jego
wartości ale
także
rozmiarów,
kubatury (zob.
uchwała SN z
19.02.2003 r. I
KZP 49/02, , A.
Marek,
Komentarz,
Dom
Wydawniczy
ABC 2005 str.
412). Jak ustalił
Sąd I instancji w
czasie zdarzenia
z dnia
18.08.2015 r. na
budowie było 5
osób (str. 2
uzasadnienia, k.
948 odwrót),
zaś stawiany
obiekt miał być
typowym
domem
jednorodzinny,
przy czym do
wyżej
wymienionego
dnia wykonano
co najwyżej
stan surowy z
więźbą dachową
o wartości ok.
200.000 złotych

(pokrzywdzona dochodzi w postępowaniu cywilnym od R. Ż. kwotę 188.450,52 zł – odpis pozwu k.115). Tak więc wątpliwe pozostaje wypełnienie w niniejszej sprawie przez oskarżonego wyżej wymienionych znamion przestępstwa z art. 164 § 1 k.k. w zw. z art. 163 § 1 pkt 2 k.k. Tym samym wyrok uniewinniający oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu należy uznać za prawidłowy także z powodu prawnej oceny zaistniałego zdarzenia. Jedyne na marginesie wskazać należy iż niezasadne jest domaganie się przez skarżącą obecnie w apelacji rozważenia zachowania się oskarżonego w kontekście wypełnienia znamion wykroczenia z art. 92 ust.1 pkt 1 prawa

<p>budowlanego, nie wchodzi to bowiem w zakres zarzutu sformułowanego w akcie oskarżenia.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>o zmianę wyroku poprzez uznanie oskarżonego R. Ż. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzenie mu kary przewidzianej powołanym przepisem, adekwatnej do dokonanego naruszenia, a także obciążenie oskarżonego kosztami postępowania przed Sądem I i II instancji, w tym kosztami udziału pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Pomijając już fakt, że ze względu na</p>		

obowiązującą
zasadę ne peius
(art. 454
§ 1 k.p.k.)
niemożliwe było
uwzględnienie
wniosku o
zmianę wyroku,
wskazać należy,
że mając na
uwadze całą
argumentację
przedstawioną
powyżej
uchylenie
wyroku
pozostawało
niezasadne, tym
samym apelacja
nie zasługiwała
na
uwzględnienie.

**OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

1.

Zwięźle o
powodach
uwzględnienia
okoliczności

**ZSTRZYGNIECIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

**5.1.
Utrzymanie w
mocy wyroku
sądu**

<i>pierwszej instancji</i>		
1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
<i>Całość wyroku uniewinniającego oskarżonego R. Ż.</i>		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
Mając na uwadze całą argumentację przedstawioną powyżej zaskarżony wyrok wobec R. Ż. należało utrzymać w mocy.		
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwięźle o powodach zmiany		
<i>5.3. Uchylenie wyroku sądu</i>		

pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia			
1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięzle o powodach uchylecia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięzle o powodach uchylecia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięzle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	

Zwięźle o powodach uchylecia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II	Na podstawie art. 640 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. w zw. z art. 636 § 1 i 3 k.p.k. Sąd Okręgowy wymierzył oskarżycielce subsydiarnej A. H. opłatę w kwocie 100 zł. za II instancję.	
7. PODPIS		

Robert Bednarczyk Andrzej Tekieli Waldemar Masłowski	
--	--

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość wyroku		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------